

**การพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธี
QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW
THE DEVELOPMENT OF GRADE 7 STUDENTS' LEXICAL COMPETENCE
BASED ON LEXICAL NETWORK THEORY AND QAR STRATEGY
WITH JIGSAW MODEL**

ภาวฉฐึณี นึวาสประภคฤต¹ สึทธิพล อางอินทร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์ภาษาอังกฤษและกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW ให้นักเรียนมีความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์ภาษาอังกฤษและกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW ในการพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวน 30 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รูปแบบการวิจัยเป็นแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 3 ประเภท 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 9 แผน เวลา 18 ชั่วโมง 2) เครื่องมือที่ใช้สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) แบบบันทึกการจัดการเรียนรู้สำหรับครู (2) แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู (3) แบบสัมภาษณ์นักเรียน (4) แบบทดสอบคำศัพท์ทำนองจริง 3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) แบบวัดความสามารถด้านคำศัพท์ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ (2) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW จำนวน 20 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการคำนวณค่าร้อยละ (%) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1) นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษเฉลี่ยเท่ากับ 29.90 คิดเป็นร้อยละ 74.75 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1. นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW โดยภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.69)

คำสำคัญ: ทฤษฎีเครือข่ายศัพท์ภาษาอังกฤษ, กลวิธี QAR, การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW

ABSTRACT

The objectives of the present action research were 1) to develop grade 7 students' lexical competence based on Lexical Network Theory and QAR strategy with Jigsaw Model so that the students could make a mean achievement score of 70% or better in lexical competence and at least 70% of them passed the 70% criterion and 2) to study the students' satisfaction with learning activities through the use of Lexical Network Theory and QAR strategy with Jigsaw Model. The target group consisted of 30 grade 7 students from Classroom No.1/1, Samliam Municipal School, under the Khon Kaen Municipality, Khon Kaen Province, during the first semester of the 2019 academic year. The action research was employed for data collection. Research instruments were divided into 3 categories which were 1) Operation tools consist of lesson plan by using Lexical Network Theory and QAR strategy with Jigsaw Model in 9 units within 18 hours, 2) Reflection tools on Learning Outcomes consisted of the instructional record form, the observation form, student interview, and the circuit test and 3) Evaluation of Learning Effectiveness Tools consisted of students' vocabulary test which was multiple choices with 4 choices in 30 items and 20 questions, 5-level rating scale type of questionnaire for eliciting the students' opinions about learning activities based on Lexical Network Theory and QAR strategy with Jigsaw Model. The collected data were analyzed by means of calculating arithmetic mean, standard deviation, and percentage.

The findings were:

1) The students made a mean score of 29.90 or 74.75% of the full marks on vocabulary test and 22 students or 73.33% of the group passed the 70% passing criterion which is higher than the previously prescribed criterion.

2) The students, as a whole, expressed a "high" level of satisfaction with learning activities based on Lexical Network Theory and QAR strategy with Jigsaw Model. However, when each of the five aspects was scrutinized separately, it was found that the measurement and evaluation, the teacher, and learning activities were ranked as the highest in that order, while the aspect of instructional media ranked the lowest among the five.

Keywords: Lexical Network Theory, QAR strategy, Jigsaw Model

The 7th National Conference
Nakhonratthasima College

วันเสาร์ที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2563

ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาทางการที่ใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก การมีความสามารถและมีทักษะภาษาอังกฤษกำลังเป็นที่ต้องการอย่างกว้างขวางในโลกยุคปัจจุบัน (Chaiphap, 2002 อ้างถึงใน ปราณี ศรีมันตะ, 2557) นอกจากนี้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่คนใช้กันมากที่สุดเป็นอันดับสามของโลก อีกทั้งการรู้ภาษาอังกฤษยังช่วยให้เข้าใจวัฒนธรรมของชาติที่แตกต่างกัน และช่วยในการเผยแพร่วัฒนธรรมไทยสู่สังคมโลกได้ ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 “ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ” หมายความว่าประชาชนพลเมืองใน 10 ประเทศอาเซียนจะต้องใช้ภาษาอังกฤษกันมากขึ้น นอกเหนือจากภาษาประจำชาติหรือภาษาประจำถิ่นของแต่ละชาติแต่ละชุมชน จึงสามารถกล่าวได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของชาวอาเซียน (ธรรมธัช บาศรี, 2555) ด้วยเหตุนี้ทุกชาติทุกภาษาจึงบรรจุวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองรองลงมาจากภาษาประจำชาติของตนเอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กำหนดจำนวนคำศัพท์ที่นักเรียนต้องรู้ คือเมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องรู้ศัพท์อยู่ที่ประมาณ 1050-1200 คำ ด้วยการกำหนดปริมาณคำศัพท์ของผู้เรียน แสดงให้เห็นถึงว่าคำศัพท์มีความสำคัญ แต่ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ผู้สอนหลายคนยังมีความเชื่อว่าไวยากรณ์มีความสำคัญที่สุด จนทำให้ละเลยการสอนคำศัพท์ไป ผู้วิจัยหลายท่านได้อธิบายถึงปัญหาที่สำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษที่เกิดกับผู้เรียนคือ ปัญหาทางด้านคำศัพท์ การขาดความรู้ในด้านคำศัพท์และไม่มีคลังคำศัพท์ที่มากพอ ทำให้เกิดปัญหาต่อทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน เนื่องจากคำศัพท์มีบทบาทสำคัญต่อทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน (พัฒนา แก้วยนต์ประเสริฐ, 2558) นอกจากนี้ Dellar and Hocking (อ้างถึงใน Thornbury, 2002) กล่าวว่า “ถ้าเวลาทั้งหมดถูกใช้ในการเรียนไวยากรณ์ทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนก็ไม่ได้ดีขึ้นเท่าไรนัก แต่ถ้าความรู้ด้านคำศัพท์มีมากเท่าไรพัฒนาการทางภาษาก็จะพัฒนามากที่สุด ไวยากรณ์ช่วยในการพูดได้น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับความรู้ทางด้านคำศัพท์ที่จะทำให้พูดทุกสิ่งทุกอย่างพูดได้ทั้งหมด” คำศัพท์จึงเป็นหนึ่งในพื้นฐานที่สำคัญมากในการพัฒนาภาษา การไม่รู้ศัพท์อาจจะทำให้การเรียนรู้ในด้านอื่นๆไม่สำเร็จ การมีความรู้ด้านคำศัพท์นั้นได้รวมทั้งความรู้พื้นฐาน การแสดงออกถึงความคิดและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพไว้

โรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาล นครขอนแก่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เป็นโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีห้องเรียนทวิศึกษา และผ่านการประเมินระดับสอง (ระดับดี) จากแผนการพัฒนาเพื่อยกระดับผลการทดสอบ O-NET โรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม พบว่าคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยมในปี 2559-2561 ของนักเรียนชั้นป.6 มีระดับคะแนนอยู่ในระดับต่ำ คือมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 31.78 จากสภาพปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าโรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยมต้องได้รับการพัฒนา ผู้วิจัยได้คิดหาแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ ผู้วิจัยได้คิดหาแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ โดยค้นหารูปแบบการสอน วิธีสอน เทคนิคการสอนต่างๆ เพื่อมาเพิ่มพูนความสามารถด้านคำศัพท์กับนักเรียนซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่มีจะถูกปล่อย จากงานวิจัยของ Bayraktar (2011) ศึกษาวิธีการสอนคำศัพท์ให้กับนักเรียนชาวตุรกีที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยเปรียบเทียบระหว่างการสอนโดยใช้เครือข่ายศัพท์และเทคนิคการให้คำนิยามศัพท์ ผลการวิจัยพบว่าการที่นักเรียนสามารถระบุความเชื่อมโยงทางความหมายของคำศัพท์ได้นั้น ช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของศัพท์ที่เรียนในชั้นเรียนและคำศัพท์ในบทเรียนได้ดีขึ้น อีกทั้งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ QAR (Question Answer Relationship Strategy) เพ็ญสินี กิจคำ (2560) กล่าวว่า กลยุทธ์ QAR สามารถนำมาปรับใช้ในการ

The 7th National Conference
Nakhonratthasima College

วันเสาร์ที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ.2563

สอนคำศัพท์ได้โดยเปลี่ยนจากการตั้งคำถามเกี่ยวกับบทความเป็นการตั้งคำถามเกี่ยวกับคำศัพท์และความหมาย โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้ของตนเองโดยเฉพาะความรู้ด้านคำศัพท์ ดังนั้นการนำกลวิธี QAR มาผสมผสานเพื่อช่วยการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์ในการพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์จึงเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ และผู้วิจัยได้เลือกการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW มาใช้ผสมผสานการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้ เนื่องจากเป็นการเรียนแบบร่วมมือที่เน้นการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนจะได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง เปิดใจยอมรับความเห็นของผู้อื่นซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการใช้ชีวิต เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม การเรียนที่รับเฉพาะความรู้นั้นไม่อาจเป็นการเรียนที่สมบูรณ์ได้ จากประโยชนดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเลือกการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์ภาษาอังกฤษและกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW ให้นักเรียนมีความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
- 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์ภาษาอังกฤษและกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW ในการพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาล นครขอนแก่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988, อ้างถึงใน องอาจ นัยวัฒน์, 2553) ทั้งหมด 3 วงจร 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการวางแผน (Planning) 2) ขั้นการปฏิบัติ (Action) 3) ขั้นสังเกตการณ์ (Observation) 4) ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ชุด คือ

- 3.1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW จำนวน 9 แผน 18 ชั่วโมง
- 3.2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 3.2.1) แบบบันทึกการจัดการเรียนรู้สำหรับครู 3.2.2) แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู 3.2.3) แบบสัมภาษณ์นักเรียน 3.2.4) แบบทดสอบคำศัพท์ทำนองจร 3 วงจร

3.3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 3.3.1) แบบวัดความสามารถด้านคำศัพท์ แบบปรนัยจำนวน 40 ข้อ 3.3.2) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW จำนวน 20 ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1) อธิบายการดำเนินการวิจัยให้แก่ผู้ช่วยวิจัยทราบเกี่ยวกับรายละเอียดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการและการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW

4.2) ปฐมนิเทศนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน โดยให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW

4.3) ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW จำนวน 9 แผน 18 ชั่วโมง

4.4) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแผนการจัดการเรียนรู้และเครื่องมือที่สร้างขึ้น จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากวงจรที่ 1 มาวิเคราะห์และปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ในการวิจัยในวงจรต่อไป

4.5) หลังเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้ตามวงจรปฏิบัติการทั้ง 3 วงจรแล้ว จึงทำการทดสอบวัดระดับความสามารถของคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนและประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

4.6) นำผลที่ได้ไปจากเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปวิเคราะห์ สรุปและอภิปรายผลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการคำนวณค่าร้อยละ(%) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5.1) การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทำแบบวัดความสามารถด้านคำศัพท์ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการคำนวณค่าร้อยละ (%) และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5.2) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW จำนวน 20 ข้อ โดยแปลความหมายค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย	หมายถึง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

หลังจากนักเรียนได้รับการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์ภาษาอังกฤษ และกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW เป็นระยะเวลา 9 แผน 18 ชั่วโมงทำให้ความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้นตามลำดับ

ผลการทำสอบคำศัพท์ท้ายวงจร

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบท้ายวงจรปฏิบัติการทั้ง 3 วงจร

วงจรที่	จำนวนนักเรียน (คน)	นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์		นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์		คะแนนเต็ม		คะแนนเฉลี่ย		
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	สูงสุด	ต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ
1	30	7	23.33	23	76.67	15	3	6.73	4.03	44.86
2	30	11	36.66	19	63.33	15	5	9.50	3.27	63.33
3	30	24	80.00	6	20.00	15	10	11.96	1.67	79.73

จากตารางที่ 1 ผลการทดสอบความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 1 - 3 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 6.73 คิดเป็นร้อยละ 44.86 คะแนนเฉลี่ย 9.50 คิดเป็นร้อยละ 63.33 และคะแนนเฉลี่ย 11.96 คิดเป็นร้อยละ 79.73 ตามลำดับ และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 7 คนคิดเป็นร้อยละ 23.33, 11 คนคิดเป็นร้อยละ 36.66, และ 24 คนคิดเป็นร้อยละ 80.00 ตามลำดับ เห็นได้ว่านักเรียนมีคะแนนสูงขึ้นตามลำดับในแต่ละวงจร และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ในแต่ละวงจรจำนวนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ผลการพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์โดยการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW

ตารางที่ 2 ผลการพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์โดยการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW

นักเรียน (คน)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	ผลการทดสอบความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ			
				ผ่าน		ไม่ผ่าน	
				(คน)	ร้อยละ	(คน)	ร้อยละ
30	40	29.90	74.75	22	73.33	8	26.67

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบความสามารถการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน มีคะแนนเต็ม 40 คะแนน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 29.90 คิดเป็นร้อยละ 74.75 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของของเพ็ญสินี กิจคำ (2559), Nation (2001) และ Henriksen (1999) ปรากฏผลดังตารางที่ 3

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก คือ ด้านวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59, S.D. = 0.69$) รองลงมาคือด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56, S.D. = 0.58$) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.71$) ตามลำดับและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.80$)

สรุปผลการวิจัย

1) นักเรียนมีความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 29.90 คิดเป็นร้อยละ 74.75 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW อย่างต่อเนื่องตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวนทั้งหมด 9 แผน รวม 18 ชั่วโมง ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษได้จากการตอบคำถามและการสร้างเครือข่ายศัพท์จากประสบการณ์เก่าและใหม่ โดยเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษทั้งด้านการรู้ศัพท์และการใช้ศัพท์เพื่อรับสารและส่งสารพบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือการรู้ศัพท์ด้านความหมาย มีคะแนนเฉลี่ย 9.03 คิดเป็นร้อยละ 93.00 รองลงมาคือการใช้ศัพท์เพื่อรับสารและส่งสารด้านการเขียนคะแนนเฉลี่ย 7.60 คิดเป็นร้อยละ 76.00 การใช้ศัพท์เพื่อรับสารและส่งสารด้านการอ่านมีคะแนนเฉลี่ย 7.13 คิดเป็นร้อยละ 71.30 และองค์ประกอบที่มีร้อยละของคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการรู้ศัพท์ด้านประเภทของคำมีคะแนนเฉลี่ย 5.30 คิดเป็นร้อยละ 53.00 ตามลำดับ

2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW โดยภาพรวมอยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43, S.D. = 0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก คือ ด้านวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59, S.D. = 0.69$) รองลงมาคือด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56, S.D. = 0.58$) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.71$) ตามลำดับและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.80$)

อภิปรายผลการวิจัย

การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์ (Lexical Network Theory: LNT) และกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดจินตนาการและสร้างเครือข่ายศัพท์ได้ ซึ่งเป็นการกระตุ้นการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิม โดยผู้วิจัยเป็นผู้สนับสนุนข้อมูลและใช้คำถามทั้งจากเพื่อนในกลุ่มและครูผู้สอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเชื่อมโยงแหล่งข้อมูล เข้าใจและเกิดกระบวนการคิด การใช้เหตุผลในการอ้างอิงข้อมูลต่างๆ เพื่อเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยผู้วิจัยเน้นการสอนเพื่อพัฒนาการทักษะการคิดเชื่อมโยงความรู้เก่าและใหม่มากกว่าการถ่ายทอดข้อมูล นักเรียนจึงมีส่วนร่วมมากในการจัดการเรียนรู้เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การตอบปัญหา การคิดค้นวิธีการสร้างเครือข่ายศัพท์ นักเรียน มีความรับผิดชอบและมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งเป็นสาเหตุให้การจำศัพท์อยู่ได้คงทนและสามารถแก้ไขวิธีการเรียนรู้ได้จากการแนะนำของครูและเพื่อนร่วมชั้นเมื่อเข้าใจคลาดเคลื่อน ทำให้ระหว่างทำกิจกรรมนักเรียนมีความผ่อนคลายและพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้

ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์ภาษาอังกฤษและกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW ทั้งหมด 9 แผนรวม 18 ชั่วโมง ซึ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดใช้ร่วมกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการจึงทำให้ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตนักเรียนและทำการสะท้อนผลการปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา ทำให้ได้แก้ปัญหาหรือแก้ไขข้อบกพร่องได้ง่ายยิ่งขึ้น เช่น จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 พบปัญหาที่สำคัญคือนักเรียนใช้เวลามากเกินไปในการจัดกลุ่ม ผู้วิจัยจึงตั้งใจไปจึงทำให้ห้องเรียนวุ่นวาย จึงทำการแก้ไข ปรับเปลี่ยนและพัฒนาในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 คือ ในการจัดกลุ่มจะให้นักเรียนนับเลข 1-5 เล่นเกมส์เข้ากลุ่มไว้ได้รางวัล และกล่าวตักเตือนนักเรียนบ้างเป็นระยะ จากนั้นได้พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องการวางจรรยา 2 และ 3 ตามลำดับ จากการนำหลักวิจัยเชิงปฏิบัติการมาใช้ในการจัดกิจกรรมพบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนุกและเพลินเพลินในการเรียน บรรยากาศผ่อนคลาย และนักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนปัญหาหรือข้อสงสัยต่างๆ เมื่อทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ พบว่า คะแนนนักเรียนมีความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 29.90 คิดเป็นร้อยละ 74.75 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

(1) การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์ภาษาอังกฤษและกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW ผู้วิจัยควรแบ่งการตอบคำถาม การสร้างเครือข่ายศัพท์ การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การมอบรางวัลและการศึกษาด้วยตนเองให้ชัดเจน ไม่ควรเร่งทำทุกกิจกรรมใน 1 ชั่วโมงและควรให้โอกาสนักเรียนในการตอบคำถาม เนื่องจากแต่ละชั่วโมงมีกิจกรรมสอดแทรกมาก นักเรียนอาจจะสับสนได้ง่ายและอาจทำให้การจัดกิจกรรมไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

(2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค JIGSAW มักเกิดความวุ่นวายและส่วนใหญ่จะใช้ระยะเวลาเวลานาน ผู้วิจัยจึงควรกำหนดและปรับเวลาให้มีความยืดหยุ่นในการทำกิจกรรมต่างๆ และอาจแก้ปัญหาโดยการให้ทำกิจกรรมนอกเวลาเรียนเช่น มีการบ้านหรือนัดเพิ่มพิเศษหลังเลิกเรียน เพื่อให้นักเรียนมีเวลาในการสืบค้นข้อมูล และอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษในทักษะด้านอื่นๆ อีกด้วย เช่น ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการเขียนเป็นเรียงความ เป็นต้น เนื่องจากภาษาอังกฤษควรพัฒนาให้ครบทั้ง 4 ด้านไปด้วยกัน

(2) ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อโดยนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์ภาษาอังกฤษและกลวิธี QAR ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค JIGSAW นี้ไปพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ประเภทการรู้ในด้านหน้าที่ของคำ โดยอาจเพิ่มเติมการสอนในส่วนของ Prefixes และ Suffixes เป็นต้น เนื่องจากการจำศัพท์จาก Prefixes และ Suffixes ช่วยให้แยกหน้าที่ของคำได้ดี ใช้เวลาอันสั้นและมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ

: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- ธรรมธัช บาศรี. (2555). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นกระบวนการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปราณี ศรีมันตะ. (2557). การพัฒนาทักษะการสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยการใช้เกมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1. วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก สมุทรปราการ
- พัฒนิตา แก้วยนต์ประเสริฐ. (2558). กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น: กรณีศึกษาโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- เพ็ญสินี กิจคำ. (2560). การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามทฤษฎีเครือข่ายศัพท์และกลวิธี คิว เอ อาร์เพื่อส่งเสริมความรู้ในศัพท์ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา. ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2553). การออกแบบการวิจัย : วิธีเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสานวิธีการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bayraktar Gökhan. (2011). The effect of cooperative learning on students' approach to general gymnastics course and academic achievements. Retrieved April 13, 2019, from https://www.researchgate.net/publication/228365458_The_effect_of_cooperative_learning_on_students'_approach_to_general_gymnastics_course_and_academic_achievements
- Nation, I.S.P. (2001). **Testing and teaching vocabulary**. [n.p.].
- Thornbury, S. (2002). **How to teach vocabulary**. Essex: Pearson Education.